

БЪЛГАРСКИ СПОРТЕН АРБИТРАЖ
(БСА)

У С Т А В

София

Статут

- Чл. 1.** (1) Към Българския олимпийски комитет (БОК) се създава Български спортен арбитраж (БСА).
(2) Седалището на БСА е в гр. София. Адресът на управление се определя от Изпълнителното бюро на БОК.
(3) БСА е независима юрисдикция в областта на спорта.

Компетентност

- Чл. 2.** (1) БСА разглежда и решава:
1. Спорове по неизпълнение на договори и други граждански спорове в областта на спорта, извън тези имащи за предмет вещни права върху недвижими имоти, семейни и наследствени правоотношения;
  2. Жалби за отмяна на решения на органите на спортни организации, противоречащи на приетите от тях Устави и други актове.
  3. Жалби срещу решения на Дисциплинарната комисия на БОК, на изпълнителния директор на Антидопинговия център към министъра на физическото възпитание и спорта и на лицензирана спортна организация относно допингов контрол.
- (2) Производството по разглеждане на споровете се извършва съгласно правилника на БСА.
- (3) Решенията взети по т.3 от Българския спортен арбитраж (БСА) могат да бъдат обжалвани пред Арбитражния съд по спорта в Лозана, Швейцария, в съответствие с Кодекса на арбитража по спортните въпроси. Срокът за обжалване е до 21 календарни дни след получаване на решението.
- (4) Влезлите в сила арбитражни решения са задължителни за страните
- (5) При липса на доброволно изпълнение, изпълнението на влезлите в сила в сила арбитражни решения се извършва от компетентните органи на спортните организации и/или по реда на ГПК.
- (6) Всяко физическо и юридическо лице, с местожителство в страната и чужбина, което е страна по спор има право да го отнесе за разглеждане и решаване от БСА при спазване изискванията на настоящия Устав.

Основания за арбитраж

Чл. 3. БСА разглежда споровете по чл. 2, когато:

1. Страните са се споразумели писмено да предоставят даден спор за решаване от БСА;
2. Арбитражното споразумение е включено в договор.
3. Има решение на ръководен орган на спортна организация или сдружение за решаване на спорове от БСА и съгласие за това на страните по спора.
4. Обжалва се решение на арбитражен, апелативен или друг орган на спортна организация и тя е приела юрисдикцията на БСА в своя Устав.
5. Това е предвидено в нормативен акт.

Структура на БСА

- Чл. 4.** (1) БСА се състои от арбитри, арбитражна колегия, председател, заместник председател и секретар.
- (2) БСА разглежда възложените му спорове, чрез един арбитър или чрез състав от трима арбитри. Техните права и задължения са еднакви.
- (3) Определянето на арбитър и формирането на арбитражен състав става по ред, определен в Правилника на БСА.

Състав на арбитражната колегия на БСА

- Чл. 5.** (1) Арбитражната колегия се състои от арбитри.
- (2) Изпълнителното бюро на БОК определя броя на арбитрите в колегията и избира арбитрите за срок от шест години.
- (3) За арбитър може да бъде избрано всяко лице завършило висше юридическо образование, със стаж по специалността минимум пет години, което приема настоящия Устав. При избор на лице неотговарящо на гореспоменатите изисквания, Изпълнителното бюро на БОК е длъжно да проведе нов избор в срок до 45 дни, считано от датата на сезиране.
- (4) Арбитрите са независими и безпристрастни при изпълнение на своите функции. Те не са представители на страните или на БОК. Основанията за отвод на арбитър се определят в Правилника на БСА.
- (5) Арбитрите са длъжни да пазят тайна относно данните, които са узнали по време на или по повод на изпълняване на задълженията си.

(6) Арбитрите не могат да дават устни или писмени мнения или консултации, както и да бъдат довереници по дела които се разглеждат от БСА.

(7) При секретаря на БСА се води списък на арбитрите, който се намира и на интернет страницата на БСА, от чийто състав се избират арбитри за разглеждане на спорове, предоставени за разглеждане от съда. В списъка на арбитрите се посочват: името на арбитъра, неговата длъжност или професия, научна степен. Списъкът на арбитрите се предоставя на всеки заинтересуван.

Компетентност на арбитражната колегия на БСА

Чл. 6. (1) Арбитражната колегия на БСА:

1. Прави предложения пред Изпълнителното бюро на БОК за изменение и допълнение на настоящия устав, Правилника за работа на БСА и Тарифата за таксите;

2. Обобщава практиката на БСА и издава задължителни за всички арбитри тълкования при разглеждане и решаване на спорове пред БСА.

(2) Арбитражната колегия се свиква на заседание най-малко веднъж в годината.

(3) Арбитражната колегия се свиква на заседание от председателя или по инициатива на 50% + 1 от арбитрите.

(4) Заседанията на Арбитражната колегия са редовни, ако на тях присъстват повече от 50% + 1 от арбитрите.

(5) Арбитражната колегия взема своите решения с гласовете на 50% + 1 от присъстващите.

Председател на БСА

Чл. 7. (1) Председателят и заместник председателя на БСА се избират от Изпълнителното бюро на БОК за срок от шест години.

(2) За председател на БСА може да се избира измежду състава на Арбитражната колегия лице, завършило висше юридическо образование, със стаж по специалността минимум десет години.

При избор на лице неотговарящо на горепосочените изисквания, Изпълнителното бюро на БОК е длъжно да проведе нов избор.

(3) Председателят на БСА представлява съда в страната и чужбина.

(4) Председателят на БСА:

1. Извършва действия, които са му възложени от Правилника на БСА;
  2. Свиква на заседание Арбитражната колегия на БСА;
  3. Изпълнява решенията на Арбитражната колегия на БСА;
  4. Отчита дейността на БСА пред Арбитражната колегия и информира Изпълнителното бюро на БОК.
  5. Разпорежда се с обособената банкова сметка на БСА.
- (5) Заместник председателя подпомага Председателя и го замества в негово отсъствие.

Секретар на БСА

- Чл. 8.** (1) Секретарят на БСА се избира от Изпълнителното бюро на БОК за срок от шест години.
- (2) Секретарят на БСА се избира измежду състава на арбитражите.
- (3) Секретарят изпълнява решенията на Арбитражната колегия и Председателя на БСА.
- (4) Секретарят организира деловодството и кореспонденцията и извършва действия, които са му възложени от Правилника на БСА.
- (5) Секретарят на БСА се подпомага от секретариат. Длъжностните лица от секретариата се назначават от упълномощен представител на БОК.
- Те са длъжни да пазят тайна относно данните, които са узнали по повод изпълнение служебните си задължения.
- (6) Длъжностните лица към секретариата се включват в списъка на служителите на БОК.

Финанси

- Чл. 9.** (1) Всички суми постъпващи по делата на БСА, се внасят по обособена банкова сметка на БОК.
- (2) Разходите за издръжка на БСА са за сметка на БОК.
- (3) За участие в делата и тяхното решаване арбитражите получават възнаграждения, определени с тарифа, съобразно цената на иска. В нея се определя и начина на възнаграждение на Председателя, Заместник председателя и Секретаря на БСА.

Допълнителни разпоредби

- § 1.** Уставът на БСА се приема и изменя от Общото събрание на БОК.

- § 2. Правилникът за решаване на спорове и тарифите за арбитражните такси и за възнагражденията на арбитрите се приемат и изменят от Изпълнителното бюро на БОК.
- § 3. За неуредените в този устав отношения се прилагат устройствените правила на Арбитражния съд по спорта към МОК.

Заключителни разпоредби

- § 1. Този Устав отменя Устава БААС, приет през 1999г.
- § 2. Този Устав е приет от Общото събрание на БОК, проведено на 18.05.2006г. и влиза в сила от 18.05.2006г., и изменен и допълнен от Общото събрание на БОК, проведено на 20.03.2013 и влиза в сила веднага.

**ПРАВИЛНИК
ЗА РЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕТЕ
НА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТЕН
АРБИТРАЖ**

I. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ /ПРАВИЛА/

Основни положения

- Чл. 1** (1) Българския Спортен Арбитраж /БСА/ е независима юрисдикция в областта на спорта, създадена от Българския Олимпийски Комитет /БОК/.
- (2) Седалището на БСА е в гр. София. Адресът на управление се определя от Изпълнителното бюро на БОК.
- Чл. 2** Този правилник урежда производството по граждански спорове в областта на спорта пред БСА, определени от неговия Устав.
- Чл. 3** (1) БСА е длъжен да разгледа и реши всяка подадена до него молба за защита и съдействие в рамките на неговата компетентност.
- (2) Арбитражните производства започват по молба на заинтересуваното физическо или юридическо лице.
- Чл. 4** Участващите в арбитражното производство лица и техните представители са длъжни да упражняват предоставените им процесуални права добросъвестно и съгласно добрите нрави. Те са длъжни да съдействат на арбитражния състав за изясняване на обективната истина.
- Чл. 5** (1) БСА е длъжен да решава делата според действащите закони и други нормативни актове, нормите на международните спортни организации, а при непълнота или противоречие – според общите цели, залегнали в принципите на правото.
- (2) При липса на нормативен акт БСА основава решенията си върху обичаите, традициите и справедливостта в спорта.
- (3) БСА осигурява на страните възможност да упражняват предоставените им права. БСА е длъжен да прилага нормативните актове точно и еднакво спрямо всички.
- Чл. 6** Арбитражният език е българският. Когато в делото участват лица, които не знаят български, БСА назначава преводач.

Компетентност

- Чл. 7.** (1) БСА разглежда и решава:
1. Спорове по неизпълнение на договори и други граждански спорове в областта на спорта, включително имуществени, извън тези имащи за предмет вещни права върху недвижими имоти, семейни и наследствени правоотношения;
  2. Жалби за отмяна на решения на органите на спортни организации, противоречащи на приетите от тях Устави и други

актове, включително спортно-технически спорове.

3. Жалби срещу решения на Дисциплинарната комисия на БОК, на изпълнителния директор на Антидопинговия център към министъра на физическото възпитание и спорта и на лицензирана спортна организация във връзка с допинговия контрол.

(2) Не са от компетентността на БСА спорове, по които страна е държавата.

Чл. 8. (1) БСА сам решава подлежи ли заведеното пред него дело за разглеждане от него или от друга институция.

(2) Друга институция няма право да приема за разглеждане дело, което е прието за разглеждане от БСА.

Чл. 9. Въпрос дали делото подлежи на разглеждане от БСА или от друг орган може да бъде повдигнат от всяка от страните по делото преди първото заседание или служебно от БСА.

(2) Ако решаващият орган отхвърли възражението за некомпетентност, арбитражното производство се провежда, въпреки че ответникът отказва или се въздържа да вземе участие в него.

Основания за арбитраж

Чл. 10. БСА разглежда споровете по чл. 7, когато:

1. Страните са се споразумели писмено да предоставят даден спор за решаване от БСА;

2. Арбитражното споразумение е включено в договор.

3. Има решение на ръководен орган на спортна организация или сдружение за решаване на спорове от БСА и съгласие за това на страните по спора.

4. Обжалва се решение на арбитражен, апелативен или друг орган на спортна организация и тя е приела юрисдикцията на БСА в своя Устав.

5. Това е предвидено в нормативен акт.

Приложими процедурни правила

Чл. 11 (1) Възлагането за разглеждане на спора от БСА се счита за приемане на този правилник.

(2) При разглеждането на спорове БСА прилага разпоредбите на настоящия правилник, в сила към момента на започване на

арбитражното производство.

(3) По въпроси, неуредени от настоящия правилник или от нормите на българското законодателство, арбитражите процедурат съобразно тяхната разумна преценка, като във всеки случай обезпечават равна възможност на всяка страна за защита.

(4) Ако страната не възрази незабавно и писмено или в заседанието срещу нарушаване на процесуалното правило, се счита, че тя се е отказала от правото си да се позове на нарушението.

II. ИСК

Предявяване на иска и жалбите

Чл.12. (1) Арбитражното производство започва с подаване на искова молба или жалба в БСА

(2) Актовете на органи на спортни организации се обжалват в 30 дневен срок от съобщаването им.

(3) Исковата молба или жалба се смята подадена в деня, в който постъпи, или е подадена по пощата до Секретариата на БСА.

Съдържание на исковата молба

Чл.13. (1) Исковата молба трябва съдържа:

1. Посочване на арбитража.

2. Пълното наименование на страните, с ЕГН на ищеца, ако е физическо лице или ЕИК, ако е юридическо лице.

3. Адрес на страните или техните представители, телефон, телефакс, телекс, електронен адрес;

4. Цената на иска, ако същият е оценяем в пари;

5. Изложение на обстоятелствата, на които ищецът основава своето искане, както и доказателства, които потвърждават тези обстоятелства;

6. Искането на ищеца;

7. Името на арбитража и негов заместник или молба Председателя на БСА да определи арбитража и неговия заместник;

8. Подпис на ищеца;

(2) Към исковата молба трябва да бъдат приложени:

1. Доказателства за компетентността на БСА, преписи според броя на ответниците, писмени доказателства, пълномощни;
2. Удостоверения за актуално състояние на страните;
3. Документ за внесена арбитражна такса и депозит за разности;
4. Преписи от исковата молба и приложените към нея писмени доказателства, според броя на ответниците;

Съдържание на жалбата

Чл.14. (1) Жалбата трябва да съдържа

1. Посочване на арбитража;
2. Име, адрес, телефон, телекс и електронен адрес на страната, която подава жалбата;
3. Означение на обжалвания акт;
4. Посочване в какво се състои порочността му;
5. В какво се състои искането;
6. Подпис на жалбоподателя.

(2) Към жалбата трябва да бъдат приложени документи за внесена такса и преписи според броя на насрещните страни.

Цена на иска

Чл.15. (1) Ищецът е длъжен да посочи в исковата молба цената на иска и когато неговото искане или част от искането му не се отнасят до парична сума.

(2) Цената на иска се определя:

1. При искове за парична сума – от размера на претендираната сума;
2. При искове за установяване или преобразуване на правоотношения – от стойността на предмета на правоотношението в момента на предявяване на иска;
3. При искове за определено действие или бездействие – от размера на имуществения интерес на ищеца.

(3) Когато иска е предявен във валута, цената се определя в лева по курса на БНБ за деня предхождащ този на подаването на исковата молба.

(4) Когато с исковата молба се предявяват няколко иска, цената на всеки един трябва да се посочи отделно.

Арбитражната такса се определя въз основа на общата сума от

цените на всички искове.

(5) Ако ищецът не е определил или е определил неправилно цената на иска, както и когато тя не може да се определи точно, Секретарят на БСА по своя инициатива или по искане на една от страните, с разпореждане, определя цената на иска въз основа на наличните данни.

(6) В производството по жалба таксата се определя като при неощеняем иск.

Отстраняване на недостатъците на исковата молба или жалбата

Чл.16. (1) Ако исковата молба или жалбата не отговаря на изискванията на чл.13, се дава на ищеца или жалбоподателя срок да отстрани недостатъците. Срокът не може да бъде по – дълъг от две седмици, считано от деня на получаване на съобщението. До отстраняване на недостатъците делото остава без движение.

(2) Когато не е посочен и не е известен адреса на ищеца или жалбоподателя, съобщаването се прави чрез поставяне на обявление на определено място в седалището на БСА в продължение на 14 дни.

(3) Ако ищецът или жалбоподателя не отстрани в срока нередностите, исковата молба или жалбата заедно с приложенията се връща на ищеца или на жалбоподателя.

(4) Разпореждането за връщане на исковата молба или жалбата може да се обжалва с частна жалба в седем дневен срок от съобщението. Жалбата се разглежда от ръководството на БСА.

(5) Поправената искова молба или жалбата се смята за редовна от деня на нейното подаване.

Отговор на исковата молба или жалбата

Чл.17. (1) След приемане на исковата молба или жалбата на ответника се изпраща препис от нея с приложенията ѝ.

(2) На ответника се съобщава, че той може в срок до 14 дни от получаването на препис на исковата молба или жалбата да даде своя отговор, подкрепен със съответни доказателства. По молба на ответника срока може да бъде продължен от Председателя, но не повече от 14 дни.

(3) В същия срок ответникът трябва да съобщи електронния си адрес, на който да му се изпращат съобщения, както и името на посочения от него арбитър и неговия заместник или да предостави на Председателя на БСА да назначи арбитъра и заместника му.

(4) Изборът на арбитър става от списъка на арбитрите при БСА, който се намира на интернет страницата на БСА.

(5) В срока за отговор ответникът може да предяви насрещен иск или възражение за прихващане, ако спорът относно неговото вземане е от компетентността на БСА. За насрещния иск се прилагат разпоредбите на чл.12-15. Ако насрещното вземане е установено със сила на присъдено нещо или не се оспорва от ищеца, то може да бъде предявено и по – късно.

(6) Неподаването на отговор не означава признание на иска.

III. КНИЖА, СЪОБЩЕНИЯ И ВРЪЧВАНЕ

Представяне на документите по делото

Чл.18. (1) Всички документи трябва да бъдат представени в толкова екземпляра, че БСА и всяка една от страните да имат по един екземпляр.

(2) Посочените в алинея 1 документи се представят на български език.

Изпращане и връчване на документите

Чл.19. (1) На страните се изпращат всички отнасящи се до тях книжа, съобщения и призовки на посочените от тях адреси или на адресите на надлежно упълномощените техни представители.

(2) Исковата молба, жалбата, отговорът на иска, арбитражните решения и определенията се изпращат по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с обратна разписка.

Призовките и другите съобщения се изпращат по телекса или на електронен адрес и се смятат връчени с писмено потвърждение за изпратено съобщение. Съобщения, връчени на електронен адрес се смятат връчени с постъпването им в посочената информационна система и се удостоверява с копие на електронния запис.

(3) Всички посочени по – горе документи могат да бъдат връчени лично на страната или на неин представител срещу разписка.

Получаване на книгата, призовките и съобщенията

Чл.20. (1) Търговец или юридическо лице, които са вписани в съответния регистър, се призовават на последния посочен в регистъра адрес. Ако лицето е променило адреса си, без да е изпълнило задължението си за вписване на това обстоятелство, всички призовки и книга се прилагат към делото и се смятат за редовно връчени.

(2) Документът по ал.1 се смята предаден и когато получателят е отказал или не се е явил в пощенската служба да го получи, ако тя удостовери това.

(3) Сроковете за процесуални действия на страните започват да текат от деня, следващ получаване на съобщението. Ако последният ден на срока изтича в неработен ден, срокът изтича в първия работен ден.

IV. РЕШАВАЩ ОРГАН

Състав на решаващия орган

Чл.21 (1) БСА разглежда и решава възложените му спорове чрез решаващия орган, който може да се състои от един арбитър или трима арбитри.

(2) Страните могат да се съгласят делото да бъде разгледано и решено от един арбитър, който двете страни да определят по взаимно съгласие или да предоставят на Председателя на БСА да го определи.

Състав от арбитри

Чл.22 (1) Ако решаващият орган е от трима арбитри, всяка от страните избира от Списъка на Арбитрите по един арбитър и негов заместник, а двамата арбитри от своя страна избират от Списъка на арбитрите председателя на решаващия орган в 7-дневен срок от съобщението за избирането им. В производство по жалби относно допингов контрол председател на решаващия състав е председателя на БСА.

(2) Ако ищецът или ответникът не посочат арбитър или арбитрите не изберат председателя на решаващия орган в 14 дневен срок, Председателят на БСА назначава от Списъка на арбитрите, арбитъра или председателя на състава.

(3) Ако ищците или ответниците са няколко, те трябва да посочат по общо съгласие един арбитър и негов заместник. Ако не се постигне съгласие между ищците или ответниците, арбитърът и заместникът му се назначават от Председателя на БСА. (4) Решението на Председателя на БСА по ал.2 и 3 е окончателно.

Един арбитър

Чл. 23 По съгласие на страните делото може да бъде разгледано и решено от един арбитър, който те изберат от Списъка на арбитрите. В този случай те избират и негов заместник. Ако страните не могат да постигнат съгласие относно избора, арбитърът и неговият заместник се назначават от Председателя на БСА. Решението на Председателя на БСА е окончателно.

Заместване на арбитър

Чл.24 (1) Ако арбитърът не приеме избора, почине, бъде възпрепятстван да изпълнява или не изпълнява задълженията си повече от 30 дни, той се замества от арбитъра посочен за негов заместник. Същото важи, ако арбитърът бъде внезапно възпрепятстван да участва в насроченото заседание. Заместникът продължава делото до неговото окончателно приключване.

(2) При условията на преходната алинея председателят на решаващия орган се заменя по реда, по който е бил избран.

(3) Ако спрямо заместника настъпят условията по алинея първа, страната, която го е посочила, се поканва да посочи друг арбитър и негов заместник.

(4) Ако е необходимо, и след като вземе мнението на страните, решаващия орган в случаите, посочени в ал.1-3, може отново да разгледа въпросите, които са били разгледани на предходните заседания по делото, състояли се преди замяната.

Отвод на арбитър

Чл.25. (1) Когато едно лице е предложено да бъде арбитър, то трябва да посочи всички обстоятелства, които могат да породят осно-

вателни съмнения относно неговата безпристрастност или независимост, като представи в Секретариата на съда подписана лично от него декларация. Арбитърът има това задължение и след неговото назначаване.

(2) Всяка страна има право да направи да направи отвод на арбитъра и на председателя на решаващия орган, ако се съмнява в тяхната безпристрастност и по – специално, ако съществуват данни, че те лично, пряко или косвено са заинтересовани от изхода на делото.

Процедура за отвода

Чл.26. (1) Отвод на арбитър може да се направи не по – късно от 7 дни, след като страната е узнала за образуване на решаващия орган или след като е научила за обстоятелствата, които дават основание за отвода. Отвод не може да бъде направен, след като делото е обявено за изяснено от фактическа и правна страна и решаващият орган е пристъпил към постановяване на акта, с който приключва делото. (2) Искането за отвод се прави писмено до Председателя на БСА, като се посочват основанията за това. (3) Ако арбитърът не се отведе и насрещната страна не се съгласи с отвода, по отвода се произнася Председателя на БСА. (4) Ако насрещната страна се съгласи с отвода или той бъде уважен, новият арбитър или председателят на решаващия орган се посочва или избира в съответствие с разпоредбите на настоящият Правилник.

Отвод на вещо лице и преводач

Чл.27. На основанията, посочени в ал.2 на чл. 24 може да се направи отвод на вещо лице или преводач. По отвода окончателно се произнася решаващия орган.

V. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛОТО

Подготовка за разглеждане на делото

Чл.28. (1) Решаващият орган проверява подготвено ли е делото за разглеждане и взема мерки за изясняване на обстоятелствата по делото и попълването му с доказателства с цел то да бъде бързо,

икономично и правилно решено. За тази цел делото може да бъде внесено в подготвително заседание без призоваване на страните, като те се уведомяват от решаващия орган за взетите мерки и за сроковете за тяхното изпълнение.

(2) Арбитърът или Председателят на решаващия орган може да даде на Секретаря на БСА отделни нареждания по подготовката на делото. Той насрочва делото и възлага на Секретаря на БСА призоваването на страните, свидетелите и вещите лица.

Мястото за провеждане заседанията на съда

Чл.29. (1) Заседанията на съда се провеждат в седалището на БСА в град София.

(2) По молба на страните или по свой почин решаващият орган може да проведе заседанията си и на друго място, като разностите в този случай се авансират от страната, която е поискала заседанието да се състои на друго място.

Призоваване на заседание

Чл.30 (1) На страните се изпращат призовки, в които се посочва времето и мястото, където ще се състои заседанието.

(2) Страната трябва да се призове най – късно 7 дни преди заседанието.

Разглеждане на делото

Чл.31. (1) Делото се разглежда в заседание, на което страните могат да участват лично или чрез надлежно упълномощени представители.

(2) Делото се разглежда в открито заседание. Решаващият състав, служебно или по молба на някои от страните, може да разпореди разглеждането на делото или извършването само на някои действия по него, да стане при закрити врати.

(3) По съгласие на страните делото може да бъде разгледано и решено, без те да се призовават на заседание, само въз основа

на представени от тях писмени доказателства и писмени становища. Решаващият орган обаче може да призове страните на заседание, ако намери, че делото се нуждае от допълнително изясняване.

(4) Делото се разглежда без призоваване на страните, ако ответникът в отговора на исковата молба признава иска.

Неявяване на страна

Чл. 32. (1) Неявяването на страна, надлежно известена за времето и мястото на арбитражното заседание, не е основание за отлагане на делото. Това може да стане само, ако неявилата се страна е поискала то да бъде отложено по уважителни причини и е представила доказателства за това. Допуска се само едно отлагане на заседание по искане на страната.

(2) Всяка страна може да поиска делото да се разгледа в нейно отсъствие.

Спогодба

Чл. 33. (1) След откриване на заседанието решаващият орган прави предложение на страните да приключат делото със спогодба.

(2) Решаващият орган може да прави предложение за спогодба във всяко положение на делото до постановяване на решението.

(3) Ако страните постигнат спогодба пред решаващия орган, тя се вписва в протокола на заседанието и се подписва от страните и от арбитъра или арбитражите.

(4) Страните могат да поискат спогодбата да бъде възпроизведена в арбитражно решение.

Обезпечаване на иска

Чл.34. Ако страните не са уговорили друго, Секретарят на БСА може по искане на една от тях да задължи другата страна да вземе подходящи мерки за обезпечаване правата на молителя. Обезпечителните мерки не могат да засягат трети лица. При допускане на тези мерки Секретарят на БСА може да определи гаранция, която молителят да представи.

Доказателства

Чл. 35. (1) Всяка страна трябва да докаже обстоятелствата, на които основава своя иск или възражения.

(2) С оглед обстоятелствата по делото решаващият орган може да приеме за доказани фактите, относно които страната е създа-ла пречки за събиране на допуснатите от него доказателства.

(3) Страната може да представи писмените доказателства в оригинал или заверено от нея копие. Решаващият орган има право да поиска превод на тези доказателства на друг език, когато това е в интерес на разглеждане на делото. представените от една страна писмени доказателства се връчват на другата страна своевременно.

(4) Проверка на доказателствата се извършва по ред, установен от решаващия орган. Той може да възложи тази проверка на един от арбитражите. За проверка на стоки и вещи, както и за оглед, страните се уведомяват своевременно.

(5) Арбитражите преценяват доказателствата по свое свободно убеждение.

Събиране на доказателства

Чл.36. (1) Решаващият орган може да изисква от страните да представят и други доказателства, както и по свой почин да призовава свидетели, да назначава вещи лица или да изисква от организации или физически лица удостоверения или други намиращи се в тях документи, когато това е необходимо, за да се разкрие истината по делото. За служебно събраните доказателства страните се уведомяват своевременно и им се дава подходящ срок за вземане на становище и представяне на насрещни доказателства.

(2) Решаващият орган може да разпорежи на страните да предоставят на вещите лица необходимите сведения или да им осигурят достъп за проверка на документи, стоки или други вещи, когато това е необходимо за изготвяне на заключението. Той може по искане на всяка от страните или по свой почин да задължи вещното лице, след като представи своето заключение, да участва в заседание, за да даде пояснения. По искане на страните могат да се назначават и други вещи лица, за да дадат заключение по спорния въпрос.

Съдействие на държавен съд

Чл. 37. Решаващият орган или заинтересованата страна, с негово съгласие, може да поиска от компетентния държавен съд да събере някои доказателства, необходими за делото.

Изменение на иска

Чл.38. Ищецът може да измени по основание и размер предявения иск и без съгласие на ответника. Решаващият орган може да откаже да допусне изменението на иска, ако то би затруднило неоправдано защитата на ответника или своевременното решаване на делото. Тези правила се прилагат и за изменение на насрещния иск.

Участие на трети лица

Чл.39. Встъпване и привличане на трето лице е допустимо само със съгласие на страните, а при привличане – и със съгласието на лицето, което се привлича. Същото важи и за предявяване на обратен иск срещу привлеченото лице. Привличането е допустимо до изтичане на срока за отговор на исковата молба. Съгласието трябва да бъде писмено.

Отлагане на делото и спиране на производството

Чл. 40. (1) По молба на страните или по негов почин решаващият орган с определение може да отложи делото за сключване на спогодба или го спира за определен срок, който не може да бъде по дълъг от 6 месеца.
(2) Спряното дело се прекратява, ако след изтичане на срока по алинея 1 никоя от страните не е поискала възобновяването му.

Протокол

Чл.41. (1) За арбитражното заседание се съставя протокол от секретар – стенограф, назначен от решаващия орган. Протоколът се подписва от арбитража или от председателя на състава, както и от секретаря – стенограф.
(2) По молба на страната с определение на решаващия орган, протоколът може да бъде поправен или допълнен, ако в него са допуснати грешка или пропуск.
(3) Страните и техните представители имат право да поискат заверени преписи от документите по делото срещу заплащане на определена такса.

VI. ЗАВЪРШВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Решение

Чл.42. Арбитражното производство завършва с постановяване на решение, когато делото е изяснено от фактическа и правна страна и няма пречки да се реши по същество.

Постановяване на решението

Чл.43. (1) След като решаващия орган намери, че всички обстоятелства, които са свързани със спора, са достатъчно изяснени, той обявява производството за приключено и пристъпва към постановяване на решението.

(2) Решението се взема в закрито заседание, с мнозинство на членовете на решаващия орган. Председателят гласува последен. Всеки член на състава има право на един глас.

(3) Решението трябва да бъде мотивирано, освен ако то възпроизвежда, уговорена от страните спогодба.

(4) Решението се подписва от председателя и членовете на решаващия орган. Ако един от арбитражите не може или откаже да подпише арбитражното решение, председателят на решаващия орган удостоверява това със своя подпис върху решението, с посочване на причините.

(5) Арбитърът, който е с особено мнение, го изготвя писмено в седмодневен срок. То се прилага към решението.

(6) Когато делото се решава от един арбитър, решаването се изготвя и подписва от него.

(7) Ако преди произнасяне на решението се докаже, че правото на някоя от страните бъде изслушана е било нарушено, че тя по независещи от нея причини не е могла да се яви, както и да уведоми решаващия орган за тази невъзможност, че делото се нуждае от допълнителни доказателства или пък от изясняване на обстоятелства, които са значение за правилното му решаване, решаващият орган възобновява разглеждането на делото.

Съдържание на решението

Чл.44. Решението трябва да съдържа:

1. Наименование на БСА и номер на делото, по което се постановява решение;

2. Дата и място на постановяване на решението;
3. Имената на арбитрите и секретаря на състава;
4. Наименование на страните и другите лица, които участват в делото;
5. Предмет на спора и кратко изложение на обстоятелствата по делото;
6. Диспозитив на решението;
7. Мотиви на решението;
8. Подписи на арбитрите;
9. В тежест на коя от страните се възлагат разноските по делото.

Обявяване на решението

- Чл.45.** (1) Решението се обявява или непосредствено след завършване разглеждането на делото, или след него в срок до 14 дни.
- (2) Секретарят на БСА може при нужда да продължи срока на предходната алинея.
- (3) Решението се вписва в книгата на решенията, която е на разположение на страните и техните представители.
- (4) Решението се връчва на страните

Поправки и тълкуване на решението

- Чл.46** (1) Решаващият орган, по искане на всяка от страните или по свой почин, може да поправи решението относно пресмятането, написването или друга явна фактическа грешка, която е допуснал. За исканата поправка другата страна се уведомява от решаващия орган.
- (2) Искането за поправка трябва да бъде направено в срок от 14 дни след получаване на решението. Когато решаващият орган действа по свой почин, той извършва поправката в 14 дневен срок от постановяване на решението.
- (3) Поправката на решението в частта относно арбитражните разноски става с определение при спазване изискванията на ал.1 и 2.
- (6) Поправката става част от решението.

Допълнително решение

Чл. 47. Решаващият орган по искане на страните, може да постанови допълнително решение по претенции, по които не се е произнесъл. Молба за това, с препис за другата страна може да се подаде в 14 дневен срок от получаване на решението. Другата страна има право да представи писмено становище по искането в 14 дневен срок от получаването му. Когато искането е основателно, решаващият орган постановява допълнително решение в 14-дневен срок.

Влизане в сила на арбитражното решение

Чл. 48. Арбитражното решение е окончателно и влиза в сила веднага освен решението относно допингов контрол, което влиза в сила:

- а/ Когато срещу него не е подадена жалба в определения срок или подадена жалба е оттеглена. В последния случай решението влиза в сила от деня на влизане в сила на определението, с което се прекратява делото.
- б/ Когато жалбата не е уважена от Арбитражния съд по спорта в Лозана, Швейцария или е обявена за недопустима

Чл. 49. (1) Решението влиза в сила само между същите страни, за същото искане и на същото основание.
(2) Повторно заведено дело се прекратява служебно от решаващия орган.

Изпълнение на решението

Чл. 50 (1) Арбитражното решение е задължително за страните. То се изпълнява доброволно.
(2) Ако с решението не е даден срок за изпълнение, то трябва да бъде изпълнено незабавно.
(3) При липса на доброволно изпълнение, изпълнението на влезлите в сила арбитражни решения се извършва от компетентните органи на спортните организации и/или по реда на ГПК.

Изпълнение на решението

Чл. 50 (1) Арбитражното решение е задължително за страните. То се изпълнява доброволно.

(2) Ако с решението не е даден срок за изпълнение, то трябва да бъде изпълнено незабавно.

(3) При липса на доброволно изпълнение, изпълнението на влезлите в сила арбитражни решения се извършва от компетентните органи на спортните организации и/или по реда на ГПК.

Обжалване

Чл. 51. Решенията в производство по жалба относно допингов контрол взети от Българския спортен арбитраж (БСА) могат да бъдат обжалвани пред Арбитражния съд по спорта в Лозана, Швейцария, в съответствие с Кодекса на арбитража по спортните въпроси. Срокът за обжалване е до 21 календарни дни след получаване на решението, касаещо жалбата.

Завършване на производството с определение

Чл. 52. (1) Решаващият орган постановява определение, когато се произнася по въпроси, с които не се решава спора по същество.

(2) Определенията, които не прекратяват делото, могат да бъдат изменяни или отменени от решаващия орган.

(3) Определение за прекратяване на производството се постановява:

1. При оттегляне на исковата молба от ищеца;

2. При спогодба между страните, почл. 32, ал. 3 от този правилник;

3. При липса на предпоставки, необходими за разглеждане и решаване на делото по същество, а така също, когато поради бездействие на ищеца делото остане без движение в течение на повече от 3 месеца.

(4) Ако решаващият орган още не е образуван по установения ред, разпореждането за прекратяване на арбитражното производство се постановява от Председателя на БСА

Съхраняване на делата и решенията

Чл. 53. Секретарят на БСА съхранява приключените дела в течение на 10 години от обявяване на решенията. След изтичане на този срок делата се унищожават, с изключение на решенията и мотивите към тях, както и на сключените спогодби, които се пазят завинаги.

VII. БЪРЗО ПРОИЗВОДСТВО

- Чл. 54.** (1) При направено искане от ищеца по реда на тази глава се разглеждат следните спорове:
1. Искове по определяне класиране или промяна на класиране на състезатели.
  2. Дисциплинарни наказания на състезатели и клубове по време по време на провеждане на спортния календар.
  3. Искове по парични вземания, произтичащи от граждански договори.
  4. Искове за състезателни права.
- (2) Съставът на решаващия орган е тричленен и арбитрите се определят от Председателя на БСА.
- Чл. 55.** В деня на постъпване на исковата молба, решаващият орган изпраща препис от нея, заедно с приложенията за връчване на ответника, който е длъжен да отговори писмено и да представи всички свои доказателства в срок от 36 часа.
- Чл. 56.** В срок от 36 часа след получаване на отговора на исковата молба или изтичане на срока за неговото получаване, решаващият орган се произнася в закрито заседание по допускане на доказателствата и по същество. Арбитражното решение се обявява в срок до 24 часа след заседанието, на което е приключило разглеждането на делото. Мотивите се изготвят и изпращат на страните в седмодневен срок след постановяване на решението.
- Чл. 57.** Посочените в чл. 54 и чл. 55 Правила са специални и отменят общите правила за тези срокове по този Правилник.
- Чл. 58.** Решаващият орган може да постанови служебно или по искане на ответната страна разглеждане на делото по общия ред, ако установи фактическа или правна сложност, или ако събирането или проверката на доказателствата изискват продължително време. Определението не подлежи на обжалване.
- Чл. 59.** Доколкото няма особени правила за бързото производство се прилагат общите правила на този правилник.

VIII. Помирителна процедура

- Чл. 60.** Всеки спор в областта на спорта може да бъде отнесен за уреждане чрез помирение от помирител, избран от Председателя на БСА измежду членовете на БСА, съгласно правилата на помирителната процедура, уредена с настоящия правилник.

- Чл. 61.** Всяко лице може да направи писмено искане пред Председателя на БСА, спор по който то е страна, да бъде уреден чрез помирение, в което излага на кратко целите на искането и авансира разходите, определени в съответствие с чл. 70
- Чл. 62.** (1) В двуседмичен срок Секретарят на БСА писмено уведомява другата страна за постъпилото искане за помирение, която в двуседмичен срок от получаването на съобщението писмено информира Секретаря дали е съгласна или отхвърля възможността да участва в опита за помирение.
(2) Ако ответната страна се е съгласила да участва в опита за помирение, в срока по предходната алинея Секретарят писмено уведомява страната, направила искането.
(3) При липса на отговор в срока на ал.1 или в случай на отрицателен отговор, искането за помирение се смята за отхвърлено. В седмодневен срок Секретарят уведомява за това страната, направила искането за помирение.
- Чл. 63.** (1) След като се увери в съгласието на страните да направят опит за помирение, Председателят на БСА избира помирител в 7-дневен срок.
(2) Приема се, че страните са се съгласили с приложение на тези правила. Страните могат да уговорят и друго, което не може да изключва или противоречи на тези правила. В този случай, те писмено уведомяват Председателя на БСА.
(3) Председателят на БСА уведомява страните за избирането на помирител и определя срок, в който страните да му представят своите становища.
- Чл. 64.** (1) Помирителят ръководи помирителното дело по своя преценка, воден от принципите на непристрастност и справедливост.
(2) Със съгласието на страните помирителят определя място, където се провежда помирителното дело.
(3) По всяко време в хода на помирителното дело помирителят може да поиска от страна да му представи допълнителна информация, която смята за необходима.
(4) Ако страните пожелаят, могат да ползват адвокат.
- Чл. 65.** Поверителността на помирителната процедура следва да се защита от всяко лице, което участва в нея не зависимо от неговото качество.

Чл.66. Помирителната процедура завършва:

1. Със спогодба, сключена от страните. Спогодбата е задължителна за страните. Спогодбата е поверителна, освен ако нейното изпълнение или приложение изисква разкриване.
2. С доклад на помирителя, в който той установява, че опитът за помирение е бил неуспешен. Докладът не се мотивира.
3. С уведомление на една или повече от страните до помирителя, с което те в хода на помирителната процедура изразяват своето намерение да не продължат помирителната процедура.

Чл.67. След прекратяване на помириенето, помирителят предоставя на Председателя на БСА спогодбата, подписана от страните или неговия доклад за липсата на успех или уведомлението от едната или повечето от страните да не продължават помирителната процедура.

Чл.68. (1) С даване ход на делото, Секретарят на БСА определя сумата, необходима, за да може делото да продължи, като взема предвид същността и сложността на спора. Така определената сума се заплаща по равно от страните.

(2) Сумата по ал.1 покрива възнаграждението на помирителя и разходите, направени от БСА по помириенето, определени в съответствие с чл. 70

(3) В случай, че хода на помирителното дело Секретарят на БСА счете, че платената първоначална сума е недостатъчна да покрие направените и предстоящите разходи по помириенето, Секретарят определя да се внесе допълнителната сума, която се разпределя по равно на страните.

(4) След прекратяване на помириенето, Секретарят определя окончателните разходи по делото и писмено ги съобщава на страните.

(5) Всички разходи, които надхвърлят предварително внесените суми, се поемат по равно от страните, освен ако спогодбата предвижда друго.

(6) Разноските на всяка от страните са за нейна сметка.

Чл.69. (1) Освен ако страните не се съгласят с друго, помирителят не може да участва като решаващ орган, представител или адвокат на една от страните в съдебно или арбитражно производство,

свързано със спора, който е бил предмет на помирителното дело.
(2) Страните взаимно се задължават да не призовават помирителя като свидетел в такива дела, освен ако не се споразумеят за друго.

Чл.70. Страните се задължават да не представят в съдебно или арбитражно дело като доказателство или по какъвто и да е друг начин:
1. Изразените мнения и предложенията, направени от всяка от страните с оглед на възможното уреждане на спора;
2. Предложенията, отправени от помирителя;
3. Факта, че една от страните е дала да се разбере, че е била готова да приеме определено предложение за уреждане, отправено от помирителя.

Чл.71. (1) Всяка страна по спор, който е отнесен за помирение по реда на тези правила, следва да авансира такса в размер на 300 лева за разходи по помириенето. Искането за помирение не се допуска за разглеждане, докато не се установи, че е внесена съответната сума. Платената сума не подлежи на връщане. Тази сума се приспада от частта от разходи за помириенето, която се дължи от авансиралата я страна.
(2) "Разходи за помирителни дела" са разходите, които БСА е направил за действия, предизвикани от делото.
(3) Възнаграждението на помирителя, което страните плащат, се определя от Председателя на БСА. То следва да е в разумен размер, съответстващ на вложеното време, сложността на спора и на всички други релевантни обстоятелства.

IX. ТАКСИ, РАЗНОСКИ И КАРТОТЕКА

Арбитражни такси и разноски

Чл.72. (1) Изчисляването и разпределението на арбитражните такси и покриване на разходи на БСА става в съответствие с разпоредбите на настоящия правилник, с Тарифата за арбитражните такси и Тарифата за възнаграждения на арбитражите.

(2) Секретарят на БСА или решаващият орган могат да задължат страната, която иска да бъдат събрани доказателства, да внесе депозит за разноски за събиране на исканите доказателства.

(3) Действия, за които не е внесен депозит, не се извършват.

- (4) Решаващият орган определя възнагражденията на преводачите, секретар – стенографа, вещите лица и свидетелите, както и техните дневни и пътни пари.

Картотека

- Чл.73.** (1) Секретариатът на БСА по указание на Секретаря на БСА, водят картотека на решенията, в която се вписват извадки от мотивите на решенията, които имат принципно значение.
- (2) Картотеката е достъпна за всички интересуващи се. От нея могат да се издават преписи срещу заплащане на такса.
- (3) Председателят на БСА може да разреши да се обнародват в периодичния печат и в отделни сборници становищата на БСА, както и материали, популяризиращи дейността на БСА. Обнародването не може да включва имената на страните и такива данни, които могат да засегнат техните интереси. Председателя на БСА може да изключи от обнародване и други данни, чиито оповестяване намира за неуместно.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Този Правилник е изменен и допълнен от Изпълнителното бюро на БОК, проведено на 10.12.2012 год. и влиза в сила на 21.03. 2013 год.

ТАРИФА
ЗА ТАКСИТЕ И РАЗНОСКИТЕ
СЪБИРАНИ ОТ БЪЛГАРСКИЯ
СПОРТЕН АРБИТРАЖ
ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛА

Параграф 1

(1) “Арбитражна такса” е сумата, която се събира по всяко прието за разглеждане дело за покриване на общите разноски на съда, включително хонорарите на арбитражите.

(2) “Разноски на БСА” са разноските, които той прави по отделните дела за събиране на доказателства, за заседания извън седалището на БСА и за други действия, предизвикани по делата.

(3) “Разноски на страните” са разноските, които те правят за защитата си пред БСА, извън тези по ал.1 и ал. 2.

Параграф 2

Арбитражна такса

(1) БСА събира арбитражна такса, която се определя в зависимост от цената на иска по следната таблица:

ЦЕНА НА ИСКА	АРБИТРАЖНА ТАКСА
от 0 лв. до 1000 лв.	200 лв.
от 1000 лв. до 10 000 лв.	5% но не по-малко от 300 лв.
от 10 000 лв. до 100 000 лв.	3% но не по-малко от 500 лв.
над 100 000 лв.	2% но не по-малко от 3000 лв.

При неоценимите иски размерът на таксата се определя от Председателя на БСА, но не по-малко от 330 лв.

В производства по жалби арбитражната такса е 330 лв., а когато жалбоподателят е чуждестранен субект – 330 евро.

(2) Арбитражната такса се предплаща. При плащане чрез банков превод таксата се смята платена в деня на постъпване на сумата по сметката на съда.

Параграф 3

Намаляване на размера в частично връщане на арбитражната такса

(1) Арбитражната такса намалява с 20%, ако делото се разглежда от един арбитър, но не в случаите, когато се дължи минимална такса.

Параграф 4

Арбитражна такса по насрещен иск

По отношение на насрещния иск и възражението за прихващане се прилагат същите правила за арбитражната такса, както и за основния иск.

Параграф 5

Депозит за разноски

Решаващият орган може да задължи заинтересованата страна да внесе депозит за разноските на БСА.

Параграф 6

Отговорност на страните за арбитражната такса и разноските

- (1) Ако страните те са се уговорили друго, арбитражната такса и разноските на БСА се присъждат в тежест на страната, срещу която е постановено решението, а когато искът е уважен частично, те се присъждат пропорционално на уважената и на отхвърлената част от иска.
- (2) Страната в полза на която е постановено решението, може да иска да й бъдат присъдени нормалните разходи, които тя е направила за своята защита. Тези разходи тя трябва да докаже пред БСА.
- (3) Възнаграждението на арбитъра се определя от Председателя на БСА. Възнаграждението на арбитъра докладчик е с 30% по-високо.